

deam. Non sanè quasi crystallinū humorem præcipuū uisus instrumentū esse, & ut hic alatur uirum produci, & huius gratia oculi reliquas partes efformatas esse, quemadmodū Galenus in decimo de Partū usu diffuse persequitur, cōmemorare, aut hīc prolixè etiā scribere nequirit; sed quod mihi certò qui uisus fiat, nō constet, hincq; reliqua oculi cōstructio depēdeat, quodq; potissimū de huiusmodi philosophorū & medicorū cōtrouerisijs priuatim quædā aliquādo mihi scribenda duxerim, præsentī labore ad iustam molem perducto.

DE AUDITVS INSTRUMENTO.

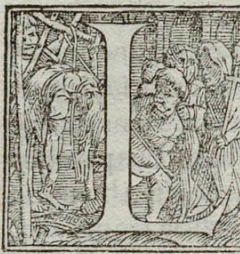
Caput XV.

QUAE de auditu organi fabrica modò enarranda essent, superiùs in primo libro ita explicui: atque in præsentia, si inibi nihil commemoratum fuisset, ea pertractarem. In octauo enim primi libri Capite^a cavitatem auditus organi gratia in caluaria exsculptam, paratamq; & deinde huius concauitatis foramina membranas & ossicula recensui. In decimo sexto autem eiusdem libri Capite, auris cartilaginū & reliquarum cōstructionem, uti tunc occurrit, modòq; animo obuersa, persecutus sum. Nihil enim hic certius de auditu sonituq; percipiēdo, quā inibi attexere possum, nisi etiam plus nunc quā dum illa scriberem, ambigem, mihiq; longè minus satisfaciā, & non satis mirari quæ, omnes de auditu, ipsiusq; obiectis tam prolixè citra organi ipsius uel maximè superficiariā cōgnitiōē scribere: ex quo tamen præcipuè ad præsentem disceptationem petendæ erant demonstrationes.

DE GUSTVS INSTRUMENTO.

Caput XVI.

LINGVAM oris amplitudini adamussim congruentē gustus esse instrumentum, medicis iuxta ac philosophis concessum est omnibus. quū itaq; in decimo nono secundi libri Capite^a, nouem linguæ musculos, & uariā illam fibrarum, compositionisq; in ipsius parte hiantē ore ante cōsecutionem conspicua speciem unā cum illius inuolucris recensuerim, & in tertio libro^b uenas arteriasq; linguā petentiū seriē similiter descriperim, in quarto libro ipsius nervos minime negligēs, quorum^c alter præcipua maioris tertij neruorum cōiugij radices numerabatur portio, gustus occasione potissimū linguæ oblata, alter uerò septimi neruorum cerebri paris propagines musculorū nomine linguam implicātes, nemo, uti arbitror, hīc à me requirit, ut prolixā de linguæ fabrica inter ceteras partes, ut uerū fater, mihi minus cognita, sermonem instituā, aut diffuse saporū differētijs & qualitates cōmemorem.

DE TACTVS INSTRUMENTO.

Caput XVII.

LE tactus quoq; instrumentū in quarti libri initio me persecutū arbitror, quū nullum neruū tactus sensū nō præditū per corpus digerī assererē, & Naturę scopos in neruorum distributione quantum is locus exigebat enarrarē: illorū subridens sententiā, qui unam eiusdem nerui portiunculam sensui, aliā motui absq; sensu præesse docuerūt. Ac proinde totius humanæ fabricæ partiū enarratione pro mea uirili absoluta, nunc superest, omniū partium quæ præsentī libro aggressi sumus, sectionis rationē per scribere: & si cuius partis in alijs libris traditæ secandi ratio nō expressa sit, etiā illam ad huius libri calcem seriatim subiicere, & postremò de uiuorū sectione nōnulla proponere.

CEREBRI OMNIUMQUE QUAE PRÆ-

senti libro traduntur organorum administrandi ratio.

Caput XVIII.

DVMODO musculos ceruicem occupantes, & nervos ē ceruicis dorsali medulla profilientes, in corpore quod nutritionis uitalisq; facultatis organis inspicendis hætenus subseruiuit, aggressus fueris, suadeo nunc caput ita atque ad præcedentis libri finem recessui, à reliquo corpore auferri. Ablatum enim longè commodiùs, minoriq; molestia attrectabis, unde etiam capita deruncatorum hominū ad hunc usum sunt accommodatissima: præcipuè quod illa uix bene mortua, statim à sumpto supplicio minus morosorum iudicium ac præfectorum opera, obtineri possunt. In quorū numero si quis unquam alius, meherculè habēdus est, studiū unicus Meccenas, illustrissimiq; senatus Veneti singu-

singulare ornamentum MARCVS ANTONIVS CONTARENVS, ob raram philosophiæ linguarumq; cognitionem, ac tot felicissimè obitas legationes, toti orbi clarissimus, qui nunc Patavinæ urbis Prætor uigilantissimus, uberè profectò nobis ad Anatomes administrandas copiam suppeditat, ipse humanæ corporis fabricæ studiosissimus indefessusq; spectatōr, ac alius ueluti Romanorum Boëthius aut Sergius. Quaecunq; igitur caput obtigerit, semper eius os ferra^a diuidendum est, ac proinde nouacula aut cultro in capitis cute ad os usque orbicularem duces sectionem, quæ pollicis latitudine elatius quā supercilia sunt, non inopportune auspiciabitur, hinc per tempora ad eminentissimā maximèq; posticam occipiti sedem tendens, & illinc rursus per tempora frontem accedens. Ducta hac linea, tenuiori ferra, qua in gangrena auferendis membris uti consueuimus, aut alia ab eburneorum pectinum artificibus petita, caluariam secundum illam lineam diuides, studiose præcauens, ne altius quā os sit, ferra descendat. In hoc opere conduxerit capitis crines nondum abrasos, neque etiam aures præfectas esse, quo leuiori negotio altera manu, & sodalis utraque caput ne ferræ cedat cōtineatis. Vbi caluariam orbiculatim diuideris, obtuso cultelli mucrone secundum sectionem ducto, num aliqua ossis pars adhuc diuidenda supersit examinabis, ut & eam quoque ferra diuidas. Porro ne sectionis finem ipsius principio elatiorem, depressiorem uel moliaris, si modò id citra aliam operam (quamquam factū sit longè facilius) te facturum nō fidis, nihil obstitit funiculum colore aliquo intinctum nudæ caluariæ fortiter illorum qui trabes in asseres diuidunt modo, circumdare, ut coloris orbicularem lineam, quæ ferram dirigat, caluariæ intingat. Atque hunc funiculum ossi obuoluere conuenit, postquam iam cutem orbiculatim dissecuisti: quippe cutis sectio te manu ducere nequit, nam sectionis in cute factæ latera, dum caput ualidè cōtinetur, hinc inde abscedente cute diuelluntur. Diuisa ad hunc modum caluaria, si à ceruice inferioriq; maxilla caput habueris liberum, illud sua basi menis impones, utrinque si uisum fuerit ne in latera concidat, lapidem, aliud uel simile collocans. Si uerò caput reliquo corpori sectionis ratione adhuc hæreat, tot ceruici occipitiq; quadratos lapides, aut truncum aliquem subicies, ut caput in anteriora reflexū eleuatumq; ac si basi inniteretur, tibi assurgat. Insuper sectioni per caluariam factæ ualidioris cultri dorsum transuersim ad frontem primum impones, & illo modicè sursum deorsumq; acto, sectionem aliquousq; dirimes. Idem quoque in occipiti temporibusq; tanisper faciendum est, quousq; caluariam à dura cerebri membrana liberam esse coniceris. tūc enim uerticis crinibus apprehensis attrahentē manū os subsequetur. Adempto osse, cutem simul cum adipe & carnea mēbrana solis manibus (alicubi tamen cultro prius liberatā) facile diuelles, & deinde cultelli mucrone Græcis uocatū *πυργαίου*, ipsumq; *πυρρός* indagabis, deinde etiam^b uenulas ex uerticis cute in caluariā uersus durā cerebri membranam, aut ab hac in illam profectas. Iam dura cerebri membrana aliqua ex parte cultello est perforanda, & calamo fistulæ ue, aut quo in elicienda urina uti consueuimus syphone, foramini indito, sectionis latera ad illum digitis cōprimenda sunt, ut postmodum syphone inflato, quanto dura membrana cerebri mole amplior sit, condiscas. Atque suffecerit in altero tantum latere eiusmodi foramen fieri. nam copiosus qui inflatur spiritus undiquaq; duram cerebri membranam distendit, inflatq;. Verū si quum caluariam ferra diuideres, duram membranam alicubi oscitanter dissecueris, illa quoq; sectio dum inflatur membrana opportunè, ne aërem transmittat comprimetur. Diuisa rursus membrana, acutioris cultelli mucronem tertio duræ membranæ sinui, per totam capitis longitudinem in elatissima eius membranæ sede procedenti intrudes, longaq; sectione uniuersum quoad poteris, aut ab occipito ad frontem usque, aut à fronte ad occipitiū diuides. Atq; hic sinus si suspēdio, aut aliter quā capitis supplicio homo necatus fuerit, sanguine oppletus conspicietur, quem extergere conuenit, & distento sinu ipsius formā, & ramorū qui utrinq; ab ipsius lateribus, & ex inferiori eius sede pullulant, orificia inspicere. Porro ut cerebrū dura ipsius membrana nudes, iuxta frontis os eam ad tertij illius sinus latera perforabis, et deinde stylo in foramen indito, secundum illum cultello ad occipitis usq; os cōtinuè ad sinus eius latera sectionē deduces. Hac ad utrunq; sinus latus facta sectione, rursus durā membranam cultelli mucrone propter aurem, quā ossi proxima est perforabis, hincq; rectā sursum usq; in priorē, seu secundum capitis longitudinē, ductam sectionem secando perges. Postremò in capitis uerticem quatuor sibi proximarū sectionum angulos unguibus attolles, & deorsum tractos à cerebro reflectes, habita ramorū ratione, qui ex tertij duræ mēbranæ sinus lateribus, & ijs uasis quibus duræ membranæ implicatur latera, in tenuē cerebri membranā pertinent. Insuper dextra cerebri parte à sinistra modicè manuū beneficio diducta, septum à dura membrana inter utranq; cerebri partē extructū, & soboles à tertio duræ membranæ sinu utrinq; in tenuem membranā diffusæ, quantū fieri poterit attollētur, ut qui illarū interuentu in uiuentibus

li 2 cere.

Caluaria ad cerebri Anatomem qualiter aperienda.

Cutis, ad ipsam mēbrana carnosae, ac deinde caluariæ inuolucris, illiq; sub dura adhuc mēbrana examinanda.

Tenuis mēbrana cerebri descriptio.

Galenus in primo libro de Locis affectis.

Caput ad cerebri inspectionem qui parandum.

a. Cuiusmodi figura 7 cap. 6 lib. 1. ablata est à 6 fig. eius cap. ac uti fig. huius libri est parata.

a. Hæc omnia ostendit fig. cap. 8 lib. 1.

a. Hi obuij sunt in figura cap. 19 lib. 2.

b. fig. cap. 6 lib. 3. ramuli ab x.

c. fig. cap. 12 lib. 3.

d. 2 fig. ca. 2 lib. 4. Y. Y.

e. 2 fig. cap. 2 lib. 4. ramuli à x.

e. Ex prima fig. facies secundam.

d. 2 fig. C. C. & D. D.

e. 2 fig. G. G. 1. 2 fig. D. D. inter A. A. & B. B.